

Серія проєктів

(за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»)

**«Візія-2033»: збереження та розвиток трудових ресурсів України
в найближче десятиріччя, 2023-2024 (реалізований)**

**Міграційна політика України: шляхи вдосконалення, 2024-2025
(реалізований)**

**Розробка Стратегії державної міграційної політики України до
2035 року: трудовресурсний аспект, 2025-2026**

Дослідження, виконані в рамках реалізованих проєктів:

- «Збереження та розвиток трудових ресурсів України в найближче десятиріччя»
- «Аналіз міграційної політики держав: орієнтири для України»
- «Оцінка перспективних трудових ресурсних потреб України»
- «Оцінка стану реалізації чинної міграційної політики України»
- «Обґрунтування основних напрямів удосконалення Стратегії державної міграційної політики на період до 2035 року».

Реалізовані проєкти – достатнє дослідницьке підґрунтя для підготовки проєкту Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року, котрий буде враховувати трудовий аспект

Чинники, які обумовлюють актуальність дослідження:

- Нові міграційні виклики, спричинені повномасштабною війною, зокрема значні масштаби виїзду за кордон та внутрідержавного переміщення населення.
- Необхідність трудових ресурсного забезпечення потреб економіки України в процесі повоєнного відродження.
- Важливість врахування трудових ресурсного аспекту для ефективного відновлення та сталого розвитку держави.
- Завершення у 2025 р. дії чинної Стратегії державної міграційної політики України.

Розробка Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року: трудовресурсний аспект

Виконавці проєкту:

Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України
Всеукраїнська асоціація компаній з міжнародного працевлаштування
Офіс міграційної політики

Мета проєкту — розробка оновленої Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року, в частині, яка буде враховувати трудовресурсний аспект. Проведення публічного обговорення із залученням ключових стейкхолдерів, бізнесу та громадянського суспільства, з метою узгодження стратегічних підходів, підвищення суспільної підтримки та формування спільного бачення міграційної політики майбутнього.

Цільова аудиторія проєкту – профільні міністерства та відомства, народні депутати, місцева влада, міжнародні та неурядові організації, бізнес-середовище, громадянське суспільство.

Творчим колективом попередньо визначено мету, принципи, пріоритетні цілі та завдання міграційної політики, які мають бути відображені у новій Стратегії.

Мета Стратегії (попередній варіант)

Метою Стратегії є досягнення параметрів стабільного демографічного розвитку та забезпечення економіки робочою силою за рахунок міграцій, максимальне використання міграційних можливостей і мінімізація негативних наслідків міграцій, включаючи:

- 1) стабілізацію кількісного та якісного складу населення, як демографічного базису робочої сили, шляхом забезпечення умов для гідної зайнятості та кар'єрного зростання на Батьківщині та скорочення еміграції в умовах подальшої інтеграції в європейський міграційний простір;
- 2) створення умов для добровільного і сталого повернення біженців війни та інших категорій вихідців з України, які перебувають за кордоном, на Батьківщину;
- 3) залучення трудових мігрантів з-за кордону з урахуванням перспектив економічного розвитку, запитів працедавців та інтересів вітчизняних працівників, інтеграції прибулих в українське суспільство з метою збереження балансу між економічними вигодами та соціальними викликами.

Принципи Стратегії (попередній варіант)

Стратегія базується на таких **принципах**:

- людиноцентричність (найвищою цінністю визнається життя і здоров'я людини, забезпечення реалізації її прав і свобод);
- інклюзивність через урахування інтересів усіх груп населення;
- неприпустимість будь-яких форм дискримінації;
- співпраця з країнами, що надали тимчасовий захист біженцям війни з України, та міжнародними гуманітарними організаціями;
- комплексний розвиток і відновлення громад, куди повертаються мігранти;
- інформаційна об'єктивність та наукове обґрунтування рішень.

Пріоритетні цілі (попередній варіант)

- 1) сприяння забезпеченню демографічної та економічної безпеки засобами міграційної політики;
- 2) забезпечення потреб ринку праці;
- 3) забезпечення сталого та довгострокового відтворення людського капіталу України, ефективне використання людського потенціалу для національного розвитку та відбудови економіки;
- 4) зміцнення національної єдності;
- 5) розвиток інноваційної інфраструктури міграційних послуг;
- 6) забезпечення наукового обґрунтування розроблення та реалізації державної міграційної політики.

Завдання (попередній варіант)

- 1) створення умов для заохочення громадян до повернення на батьківщину та їх реінтеграції;
- 2) зменшення масштабів трудової еміграції через забезпечення гідних умов праці всередині країни;
- 3) посилення зв'язків з українцями за кордоном, сприяння використанню результатів зовнішньої трудової міграції в інтересах розвитку економіки;
- 4) забезпечення захисту прав громадян України за кордоном, їх постійної інформаційної та консультаційної підтримки;
- 5) збільшення внутрішньої мобільності робочої сили;
- 6) сприяння інтеграції ВПО в місцеві територіальні громади, забезпечення їм вільного вибору місця проживання;
- 7) селективне залучення мігрантів з інших країн, формування механізму залучення та відбору потенційних іноземних мігрантів для задоволення потреб ринку праці, які неможливо задовольнити за рахунок внутрішніх ресурсів;

Завдання

(попередній варіант, продовження)

- 8) дебюрократизація адміністративних процедур допуску іноземних працівників на український ринок праці, створення прозорих та гнучких механізмів легального працевлаштування іноземних фахівців у критично важливих секторах економіки;
- 9) заохочення іноземних громадян до навчання в Україні з перспективою залучення успішних випускників на український ринок праці, забезпечення інтеграції іноземців;
- 10) формування громадської думки, сприятливої до повернення громадян України та залучення іноземців;
- 11) запровадження моніторингу процесу реалізації Стратегії державної міграційної політики до 2035 року;
- 12) запровадження ефективних механізмів боротьби з торгівлею людьми;
- 13) приведення міграційного законодавства України у відповідність до норм ЄС.

Очікувані результати реалізації проєкту

1. Аналітичні матеріали, що містять формулювання загальної мети Стратегії, визначення пріоритетних цілей, основних завдань та напрямів її реалізації, з врахуванням трудоворесурсного аспекту.
2. Аналітичні напрацювання з описом ключових положень Стратегії за основними напрямками, включаючи мобільність населення, зовнішню та внутрішню міграцію, реінтеграцію, імміграцію, запобігання нелегальній міграції, міжнародний захист тощо, з врахуванням трудоворесурсного аспекту.
3. Аналітичні матеріали та положення проєкту Стратегії, що стосуються механізмів міжвідомчої координації (ЦОВВ) та фінансово-ресурсного забезпечення реалізації міграційної політики, які враховують трудоворесурсний аспект.
4. Положення Стратегії щодо системи моніторингу та оцінки ефективності її реалізації, з розробленими індикаторами, їх цільовими значеннями та цифровими інструментами для забезпечення прозорості й адаптивності, які враховують трудоворесурсний аспект.
5. Аналітичні матеріали з рекомендаціями щодо комунікаційного супроводу впровадження Стратегії, а також узагальнені результати публічних обговорень і консультацій з ключовими стейкхолдерами, з врахуванням трудоворесурсного аспекту.
6. Готовий проєкт Стратегії державної міграційної політики України до 2035 року, що включає всі опрацьовані положення, рекомендації та пропозиції, з врахуванням трудоворесурсного аспекту.
7. Широке інформування зацікавлених сторін про хід підготовки Стратегії через медіа-канали та публічні обговорення: чотири круглі столи на базі інформаційної агенції «Укрінформ» та чотири дискусії у змішаному форматі (оф- та он-лайн) за участі експертів, науковців, представників бізнесу, профспілок, роботодавців, органів влади, народних депутатів правозахисників, представників організацій, котрі приймають участь у євроінтеграційних заходах, представників мігрантів, національних діаспор та громадянського суспільства (загалом близько 200 учасників).

Дякую за увагу!

Контакти:

Офіс міграційної політики

+38 067 829 4850

<https://ompuia.org/>